

(57), 653-658 [in Ukrainian].

6. Zakon Ukrainy «Pro Derzhavnu sluzhbu spetsialnogo zviazku ta zakhystu informatsii Ukrainy». (2006, February 23). [Law of Ukraine "On the State Service of Special Communications and Information Protection of Ukraine"]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text> [in Ukrainian].

7. Zakon Ukrainy «Pro informatsiiu». (1992, October 02). [Law of Ukraine "On Information"]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> [in Ukrainian].

8. Zakon Ukrainy «Pro zakhyst personalnykh danykh». (2010, June 01). [Law of Ukraine "On Protection of Personal Data"]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> [in Ukrainian].

9. Konstytutsiia Ukrainy. (1996, June 28). [The Constitution of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

10. Zakon Ukrainy «Pro Natsionalnu prohramu informatyzatsii». (1998, February 04). [Law of Ukraine "On the National Informatization Program"]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.11.2022

УДК 341.215

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-205-209

Шипко Станіслав Олегович,
аспірант кафедри міжнародного
та європейського права
Національний університет «Одеська юридична академія»
e-mail: smru@ua.fm
<https://orcid.org/0000-0003-0826-7992>

ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА: КРИТЕРІЙ ВИЗНАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОМПАНІЙ

Стаття присвячена дослідженню особливостей суб'єктів міжнародного приватного права, а саме транснаціональних компаній. Спроби регулювати діяльність транснаціональних компаній здійснюються як окремими державами, так і групами держав або ж через міжнародні організації. Загальним положенням є принцип, закріплений у Хартії економічних прав та обов'язків держав, попри те що, транснаціональні компанії мають міжнародний характер діяльності, є юридичними особами, але порядок створення та діяльність яких регулюється національним законодавством кожної країни. У статті визначено сутність особливостей суб'єктів міжнародного приватного права в загальному, а саме встановлено, що вони характеризуються певним видом правосуб'єктності. Також, відносно транснаціональних компаній досліджено юридичну природу міжнародних угод, які укладаються між державами та транснаціональними корпораціями. Автором зазначено, що представниками транснаціональних компаній є – підприємства, які створенні у порядку передбаченому законодавством певної держави; ті, які здійснюють виробництво товарів або надають окремі послуги; ті, які здійснюють свою діяльність поза межами країни їхнього основного місця. Крім того, транснаціональні компанії мають міжнародну договірну правоздатність, інші ж навпаки наголошують на протилежному твердженні, про наявність у них такої правоздатності. До основних проблемних аспектів визначення міжнародної правосуб'єктності транснаціональних компаній необхідно віднести: відсутність, по-перше, єдиного погляду науковців на поняття та зміст «міжнародної правосуб'єктності», по-друге, правового визначення терміна «транснаціональна корпорація», як у міжнародному, так і національних законодавствах, що, у свою чергу, не дає можливості пізнати юридичну природу цього суб'єкта й одностайно віднести його до кола суб'єктів міжнародного чи національного права.

Ключові слова: міжнародне публічне право, міжнародне приватне право, правовий статус транснаціональних компаній, договірне регулювання.

Shypko S. CHARACTERISTICS OF SUBJECTS OF PRIVATE INTERNATIONAL LAW: CRITERIA FOR RECOGNITION OF THE FUNCTIONAL LEGAL ENTITY OF TRANSNATIONAL COMPANIES

The article is devoted to the study of the peculiarities of subjects of international private law, namely transnational companies. Attempts to regulate the activities of transnational companies are carried out both by individual states and groups of states or through international organizations. The general provision is the principle enshrined in the Charter of Economic Rights and Responsibilities of States, despite the fact that transnational companies have an international nature of activity, are legal entities, but the procedure for their creation and activity is regulated by the national legislation of each country. The article defines the essence of the peculiarities of the subjects of private international law in general, namely, it is established that they are characterized by a certain type of legal personality. Also, in relation to transnational companies, the legal nature of international agreements concluded between states and transnational corporations was investigated. The author states that the representatives of transnational companies are - enterprises that were created in accordance with the procedure provided by the

legislation of a certain state; those that produce goods or provide separate services; those that carry out their activities outside the country of their main place. In addition, transnational companies have international contractual legal capacity, while others, on the contrary, emphasize the opposite statement that they have such legal capacity. The main problematic aspects of determining the international legal personality of transnational companies include: firstly, the absence of a unified view of scientists on the concept and content of "international legal personality", secondly, the legal definition of the term "transnational corporation", as in the international, as well as national legislations, which, in turn, does not provide an opportunity to know the legal nature of this subject and to unanimously attribute it to the circle of subjects of international or national law.

Key words: international public law, international private law, legal status of transnational companies, contractual regulation.

Постановка проблеми. Розвиток міжнародного співтовариства в період реформування суспільного ладу в нашій державі, супроводжується неминучими змінами економічного фундаменту суспільства, пов'язана з переходом до ринкової економіки, та обумовлює різке зростання значення міжнародного приватного права як основного регулятора товарно-грошових відносин. Звертаючись до суб'єктного складу міжнародного приватного права, варто зазначити, що первинними в даній категорії є держави, фізичні та юридичні особи, проте зі швидкоплинним розвитком суспільних відносин, досить часто трапляються випадки укладення міжнародних договорів між транснаціональними компаніями та державами, що фактично надає їм особливий, певний міжнародно-правовий статус.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі аспекти досліджуваної проблематики стали предметом наукових праць багатьох науковців в контексті міжнародного права, зокрема, М.Джакелі, Ф.Фрідман, Г.І.Тункін, Х.В.Кметик., В.М.Репецький.

Метою статті є детальне вивчення особливостей функціонального визнання суб'єктів міжнародного приватного права, а саме транснаціональних компаній.

Виклад основного матеріалу дослідження. На думку професора В.М.Репецького, суб'єкти міжнародного права є учасники міжнародних правовідносин, яким притаманні елементи міжнародної правосуб'єктності, а саме: вони здатні володіти та безпосередньо здійснювати міжнародні права й обов'язки, створювати норми міжнародного права та нести відповідальність за їхнє порушення. На сьогодні немає норми, яка б містила вичерпного переліку суб'єктів міжнародного права. Єдиним джерелом, в якому згадуються суб'єкти міжнародного права, є ст. 3 Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р., згідно з якою: «Конвенція не застосовується до міжнародних угод, укладених між державами та іншими суб'єктами міжнародного права або між такими іншими суб'єктами міжнародного права». При цьому цих інших суб'єктів Конвенція не називає [3].

Водночас, на сьогодні визнано, що держави є основними суб'єктами міжнародного права, але окрім держав, у правовій доктрині до суб'єктів міжнародного права відносять також міжнародні організації, нації та народи, що борються за своє національне визволення, а також державоподібні утворення.

Суб'єктами міжнародного приватного права загальноновизнаною практикою вчених, розглядаються учасники цивільних правовідносин, що ускладнені іноземним елементом. З урахуванням цієї специфіки до цих суб'єктів відносять: фізичні особи; юридичні особи; держави.

Визнання правосуб'єктності фізичної особи поступово впроваджується й у практиці Міжнародного суду ООН. Наприклад, у справі братів Ла Гранд (Німеччина проти Сполучених Штатів Америки) було зазначено, що певними міжнародно-правовими договорами безпосередньо створюються індивідуальні права для фізичних осіб. У справі Авени й інших мексиканських громадян (Мексика проти США) було висловлено схожу позицію [7].

У Консультативному висновку щодо компетенції судів м. Данцига від 3 березня 1928 р. Постійна Палата міжнародного правосуддя зазначила: «Не можна ставити під сумнів те, що метою міжнародного договору відповідно до наміру договірних сторін може бути прийняття сторонами певних норм, які створюють права й обов'язки для індивідів і придатні до застосування національними судами». Вже згодом, у Консультативному висновку Міжнародного суду ООН від 11 квітня 1949 р. у справі про відшкодування збитків, понесених на службі ООН, Суд встановив, кого слід вважати суб'єктом міжнародного права: «Бути суб'єктом міжнародного права – значить мати міжнародні права й обов'язки, а також спроможність підтримувати ці права зверненнями, заявами в міжнародні судові інстанції» [7].

Подібні формулювання втілені й у практиці Європейського суду із прав людини. У справі «Ван Генд і Лус проти Адміністрації внутрішніх доходів Нідерландів» Європейський суд із прав людини зазначає, що Співтовариство являє собою нову правову систему міжнародного права, на користь якої держави обмежили свої суверенні права, хоча і в окремих сферах, і суб'єктами якої є не лише держави-члени, а й їхні громадяни. Тому, незалежно від чинних нормативно-правових актів держав-членів, законодавство Співтовариства не лише встановлює зобов'язання перед фізичними особами, але й покликане надати їм права, які стають частиною їхнього правового статусу. Отже, Європейський суд із прав людини визнає людину як суб'єкта міжнародного права [9].

Дослідження правової сутності міжнародних договорів, які укладаються між державами та транснаціональними корпораціями, встановлюють зміст «функціональної» договірної правосуб'єктності транснаціональних компаній.

Вперше про певну «функціональну» міжнародну правосуб'єктність ТНК почали говорити у 2

половині ХХ століття у США. Саме американські вчені першими висловили позицію, згідно з якою ТНК являлися собою «нових суб'єктів» зрівнюючи тим самим їх статус зі статусом держав, обґрунтовуючи тезою: «В переважній більшості випадків, американські компанії мають набагато значніші важелі впливу на політику в країні, ніж державний апарат та посадові особи» [6].

Це питання було предметом розгляду Організації Об'єднаних Націй, а також Ліги Націй, і вже у 1946 році за ініціативою уряду Австрії у Генеральній Асамблеї ООН було зареєстровано пропозицію щодо надання транснаціональним корпораціям міжнародної правосуб'єктності. Проте позитивне рішення прийняти не вдалося, аргументуючи порушенням базових принципів відносин між країнами, а саме принцип суверенної рівності держав [5].

Щодо міжнародної договірної правосуб'єктності вироблені певні напрацювання та стверджуються вченими, що транснаціональні компанії мають міжнародну договірну правоздатність, інші ж навпаки наголошують на протилежному твердженні – про наявність у них такої правоздатності. Як зазначає Х.В. Кметик у своїй роботі зазначає: «Де-факто транснаціональні компанії перейшли від об'єкта міжнародно-правового регулювання в суб'єкта міжнародного права, в результаті значного збільшення їх кількості та наявності широкої сфери впливу». Л.М. Джакелі на підтримку цієї ж позиції говорить про існування наймолодшого суб'єкта міжнародного публічного права — міжнародних юридичних осіб (зокрема, транснаціональних компаній) [5].

У питанні міжнародної, у тому числі договірної правосуб'єктності транснаціональних компаній фахівці у галузі міжнародного права поділилися на дві групи: одні вчені спростовують міжнародну правосуб'єктність транснаціональних компаній посилаючись на те, що таке визнання загрожує авторитету держави як первинного і абсолютного суб'єкта міжнародного права, інші вчені навпаки посилаються на «функціональну правосуб'єктність транснаціональних компаній», тобто така, що передана корпорації в обмеженому обсязі, для досягнення певної мети, які відповідають міжнародно-правовими нормами.

Дана позиція знайшла своє закріплення в рішенні третейського суду по справі Техасо Calasiatic проти Libuan Arab Republic 1977 року, в якому зазначено, що «Заява про те, що відносини в рамках договору між державою і приватною особою підпадають під дію міжнародного правопорядку, означає, що в цілях тлумачення і виконання такого договору за приватноправовим суб'єктом визнається особлива міжнародна правосуб'єктність. Але на відміну від держави, приватноправовий суб'єкт володіє лише обмеженим обсягом прав і обов'язків, і він у якості суб'єкта міжнародного права володіє правомочностями користуватися лише тими правами і обов'язками, які врегульовуються міжнародним договором» [2].

Проте часткове функціональне визнання на міжнародній арені транснаціональні корпорації почали зловживати своїми правами, шляхом порушення суверенних прав держав. Так до прикладу, у 1969 році уряд Еквадору розірвав угоду з Консорціумом банків США, після того, як останні відмовилися виключити з угоди пункти, які на думку уряду Еквадору порушують їх державний суверенітет [6].

Проблемним питанням залишається чи є транснаціональні компанії суб'єктами міжнародного публічного права, підгалуззю якого відповідно є право міжнародних договорів, та чи існує нормативно-правове закріплення можливості транснаціональних компаній укладати договори між державами, та чи наявні прецеденти такого визнання у окремо встановлених випадках.

Визначення «транснаціональних корпорацій» відповідно до визначення, яке надане Конференцією ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD) – це підприємства, які володіють виробництвом товарів або послуг або контролюють його за межами країни, в якій вони базуються і характеризуються здатністю планувати, організувати і контролювати господарську діяльність у різних країнах [4].

Таким чином, основними ознаками транснаціональних компаній є: підприємства, які створенні у порядку передбаченому законодавством певної держави; ті, які здійснюють виробництво товарів або надають окремі послуги; ті, які здійснюють свою діяльність поза межами країни їхнього основного місця.

Якщо розглядати міжнародну правосуб'єктність держави, то вона є повною, враховуючи, що держава-первинний суб'єкт міжнародного права, а транснаціональні корпорації володіють обмеженою «функціональною» правосуб'єктністю, саме щодо укладення міжнародних договорів, яка є похідною від правосуб'єктності держави. Така теза була підтверджена у рішенні Міжнародного Суду ООН у справі «Barcelona Traction» «Light and Power Company Limited», в якому було вказано, що захист корпорації може здійснювати лише держава, за законами якої ця корпорація була створена, або на чий території перебуває її адміністрація [1].

Спроби регулювати діяльність транснаціональних компаній здійснюються як окремими державами, так і групами держав і через міжнародні організації. Загальним положенням є принцип, закріплений у Хартії економічних прав та обов'язків держав (ст. 2): «кожна держава має право регулювати і контролювати діяльність транснаціональних корпорацій у межах своєї національної юрисдикції і вживати заходів для того, щоб така діяльність не суперечила її законам, нормам, постановам і відповідає їй економічній та соціальній політиці. Транснаціональні корпорації не повинні втручатися у внутрішні справи держави, що її приймає».

В останньому твердженні прихильники міжнародно-правової суб'єктності транснаціональних компаній вбачають пряме для них міжнародно-правове зобов'язання. Але такі твердження викликають сумніви. Значна більшість міжнародних документів, прийнятих державами та міждержавними організаціями стосовно статусу і діяльності транснаціональних компаній, мають рекомендаційний характер. Саме тому, з

них не можна виводити юридичні права чи обов'язки [5]. Проте, на думку більшості вчених ці та подібні до них права далекі від прав, властивих інституту міжнародної правосуб'єктності.

Отже, висновок може бути лише один: транснаціональні компанії не є суб'єктами міжнародного права. Крім того, у ході представленого дослідження було встановлено, що правове регулювання діяльності транснаціональних компаній здійснюється переважно на рівні національного права (держави базування або приймаючої держави) або шляхом укладання двосторонніх угод між цими державами і стосується, зокрема, підприємницької, інвестиційної діяльності і оподаткування транснаціональних компаній як суб'єктів господарювання.

Однак, враховуючи змогу цих суб'єктів фінансово та економічно впливати на рішення урядів та опосередковано сприяти прийняттю тих чи інших політичних рішень, було доведено необхідність здійснення правового регулювання діяльності транснаціональних компаній і на рівні міжнародному. А тому питання міжнародної правосуб'єктності транснаціональних компаній можна розглядати з двох позицій: «*de iure*» транснаціональних компаній поки не можуть бути визначені як суб'єкти міжнародного права, оскільки відсутнє відповідне нормативне регулювання; транснаціональних компаній не беруть участі в укладанні міжнародних угод публічного характеру; і «*de facto*» нині транснаціональних компаній здійснюють опосередкований вплив на політику багатьох держав і світу загалом.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене, можемо дати наступного висновку, що в сучасній науці міжнародного права переважно негативне ставлення до визнання транснаціональних компаній суб'єктами міжнародного права. Однинці прихильників такої правосуб'єктності висловлюють скоріше побажання, та вплив транснаціональних компаній на розвиток міжнародних фінансових та економічних відносин. Для регулювання діяльності транснаціональних компаній потрібно, щоб укладали договори між корпораціями і державами, але ці договори є виключно міжнародними приватноправовими контрактами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Affaire de la Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited (Belgique c. Espagne) = Case concerning the Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited (Belgium v. Spain). URL: <https://digitallibrary.un.org/record/224149?ln=ru>
2. Texaco Overseas Petroleum Company v. The Government of the Libyan Arab Republic, AD HOC AWARD OF JANUARY 19, 1977. URL: https://www.trans-lex.org/261700/_texaco-overseas-petroleum-company-v-the-government-of-the-libyan-arab-republic-yca-1979-at-177-et-seq/
3. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. Міжнародний документ від 23.05.1969. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_118
4. Економічна та Соціальна Рада Сесія 2016 року. URL: <http://unctad.org/en/Pages/themes.aspx>
5. Кметик Х. В. Сутність та особливості договірної представництва. *Форум права*. 2017. № 5. С. 175–180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_5_27
6. Лукашук И.И. Міжнародне право. Загальна частина: підручник для студентів юридичних ЗВО. Вид. 3-е, перероб. и доп. 2005. С. 41-48.
7. Офіційний сайт Міжнародного суду ООН. URL: <http://www.un.org/ru/icj/>
8. Рокоча В. Транснаціональні корпорації: навч. посіб. К.: Таксон, 2001. 304 с.
9. Шукалович В.В Попередні заходи в практиці МС ООН. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9764/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

REFERENCES:

1. Affaire de la Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited (Belgique c. Espagne) = Case concerning the Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited (Belgium v. Spain). Retrieved from: <https://digitallibrary.un.org/record/224149?ln=ru> [in English].
2. Texaco Overseas Petroleum Company v. The Government of the Libyan Arab Republic, AD HOC AWARD. (1977). Retrieved from: https://www.trans-lex.org/261700/_texaco-overseas-petroleum-company-v-the-government-of-the-libyan-arab-republic-yca-1979-at-177-et-seq/ [in English].
3. Videnska konventsiiia pro pravo mizhnarodnykh dohovoriv. Mizhnarodnyi dokument. (1969, May 23). [Vienna Convention on the Law of International Treaties. International document]. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_118 [in Ukrainian].
4. Ekonomichna ta Sotsialna Rada Sessiiia. (2016). [Economic and Social Council Session]. Retrieved from: <http://unctad.org/en/Pages/themes.aspx> [in Ukrainian].
5. Kmetyk, Kh. V. (2017). Sutnist ta osoblyvosti dohovirnoho predstavnytstva. [The essence and peculiarities of contractual representation]. *Forum prava*, 5, 175–180. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2017_5_27 [in Ukrainian].
6. Lukashuk, Y.Y. (2005). Mizhnarodne pravo. Zahalna chastyna: pidruchnyk dlia studentiv yurydychniv ZVO. Vyd. 3-e, pererob. y dop. [International law. General part: a textbook for law students of ZVO. Kind. 3rd, rev.] [in Ukrainian].
7. Ofitsiyniy sait Mizhnarodnoho sudu OON. [Official website of the International Court of Justice of the United Nations]. Retrieved from: <http://www.un.org/ru/icj/> [in Ukrainian].

8. Rokocha, V. (2001). *Transnatsionalni korporatsii: navch. posib.* [Transnational corporations: education. manual]. K. : Takson, 2001 [in Ukrainian].

9. Shukalovych, V.V. *Poperedni zakhody v praktytsi MS OON.* [Preliminary measures in the practice of the UN Security Council]. Retrieved from: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/9764/%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.11.2022

УДК 342.922:35.086

DOI: 10.36550/2522-9230-2022-13-209-215

Машиніченко Олександр Анатолійович,
аспірант 2-го року навчання Юридичний факультет
Державного університету інфраструктури технологій
e-mail: mashynichenko_oleksandr@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-7745-6581>

АДМІНІСТРАТИВНИЙ СТАТУС КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПОСАДОВОЇ ОСОБИ

У даній статті розкрито адміністративний статус керівника підприємства як посадової особи.

Визначено, що посадова особа – це службовець держорганів, підприємств, установ, організацій різних форм власності, діяльність якого, з метою реалізації управлінських функцій, має владно-розпорядчий характер та спрямована на організацію та забезпечення ефективності праці інших осіб. Тоді як керівники – це різновид посадових осіб, наділених адміністративною владою стосовно очолюваного ними певного формально- організованого колективу, які здійснюють внутрішню організаційне управління ним.

На відміну від інших посадових осіб, керівник підприємства є лінійним керівником. Специфіка положення керівника підприємства як частини апарату управління дозволяє визначити економічні та інформаційні важелі управління.

У широкому розумінні до адміністрації як апарату управління підприємством доцільно відносити: вищу ланку – керівника підприємства, його заступників, керівників структурних підрозділів централізованого апарату управління; середню – керівників структурних підрозділів підприємства (виробництв, цехів); нижню – начальників змін, майстрів, бригадирів.

Всі вони за характером виконуваних повноважень є посадовими особами, які наділені правом приймати та організовувати виконання рішень, обов'язкових для інших працівників підприємства.

У вузькому розумінні адміністрацію підприємства складають керівники першого рівня, які виконують тільки управлінські функції, тоді як керівники другого і третього рівнів – ще й виробничо-господарські.

Акцентовано увагу, що специфіка становища керівника підприємства як різновиду посадових осіб вбачається в тому, що він здійснює владно- розпорядчу діяльність у межах підприємства і, відповідно до згаданих вище соціальних ролей, виконуваних основною організаційною ланкою виробничо- господарської сфери, виступає водночас у трьох іпостасях: як представник юридичної особи, представник колективу працівників, керівник адміністрації. Це свідчить про складність його діяльності, дає можливість вважати, що керівник підприємства діє у трьох різних «площинах», які, хоч і взаємопов'язані між собою, мають суттєві відмінності.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус, публічне адміністрування, владні повноваження, компетенція, статус, керівник, посадова особа, суб'єкт владних повноважень.

Mashynichenko O. ADMINISTRATIVE STATUS OF THE HEAD OF THE ENTERPRISE AS AN OFFICIAL

This article describes the administrative status of the head of the enterprise as an official.

It is determined that an official is an employee of state bodies, enterprises, institutions, organizations of various forms of ownership, whose activity, for the purpose of implementing management functions, has a power-administrative nature and is aimed at organizing and ensuring the efficiency of the work of other persons. Whereas managers are a type of officials who are empowered with administrative authority in relation to a certain formally-organized team headed by them, who carry out internal organizational management of it.

Unlike other officials, the head of the enterprise is a line manager. The specificity of the position of the head of the enterprise as part of the management apparatus allows to determine the economic and information levers of management.

in a broad sense, it is appropriate to refer to the administration as the management apparatus of the enterprise: the highest level - the head of the enterprise, his deputies, heads of structural subdivisions of the centralized management apparatus; secondary - managers of structural divisions of the enterprise (productions, workshops); lower - shift chiefs, foremen, foremen.

All of them, by the nature of their powers, are officials who have the right to make and organize the implementation of decisions binding on other employees of the enterprise.

In a narrow sense, the administration of the enterprise consists of first-level managers who perform only managerial functions, while second- and third-level managers also perform production and economic functions.